

Psát pro děti je stejně těžké jako pro dospělé

Alena Mornštajnová

Její knihy pro dospělé jsou bestsellery, ale i ty, které psala pro dětské čtenáře, se staly velmi oblíbenými. Alena Mornštajnová se přitom k tvorbě pro děti dostala neplánovaně. Ve chvíli, kdy dopsala román Hana, který byl i pro ni samotnou velmi těžkým tématem, a potřebovala si od odpočinout.

Hana jí přinesla řadu ocenění stejně jako dva roky nato román Tiché roky, ale taky ji vyčerpala. „Potřebovala jsem se odreagovat, a co je lepšího než návrat do krajiny dětství? Tak jsem vymyslela dětskou knížku O strašidylku Strášovi, kterou

mi pak vydali v Albatrosu,“ vzpomíná. „A bohužel jsem udělala chybu, že ve své první knížce jsem jednu z postav pojmenovala po své tehdy narozené vnučce Helence. Neuvědomila jsem si totiž, že u jednoho vnučete nezůstane, že jich budu mít víc a že by bylo spravedlivé, aby každé mělo svoji knížku. Takže když jsem potom napsala knížku o kapce vody, pojmenovala jsem ji po své další vnučce Alence Kapka Ája,“ vysvětluje spisovatelka.

TŘI VNUČKY, TŘI HRDINKY

Ve stejné době ji oslo-

vila Nadace Terezy Maxové, jestli by nenapsala knížku pro děti, jejíž hrdinou by byl jejich maskot Teribear. „Já to nejdřív odmítla, protože knížek o medvídkovi bylo napsáno už hodně, ale když mi vysvětlili, čemu se nadace věnuje, že hledá rodinu dětem, které by jinak musely vyrůstat v dětském domově, napadlo mě napsat o medvídkovi, který také hledá rodinu. Vypadne z modré krabice a zkoumá, jestli náhodou nepatří do lesa, do zoo, do cirkusu... a nakonec i on svůj domov najde. A protože se mi v té době narodila třetí vnučka Simonka, tak jsem jedné z postavíček – veverce dala jméno po ní,“ říká Mornštajnová. Vnučky má tři, takže v této chvíli má splněno. Přesto stvořila další krásné knížky. Těmi posledními je Modrá planeta a Vánoce v Šípkové ulici. „Ježíšek dostane anginu a nestihne roznést všechny dárky, chybí mu obejit Šípkovou ulici. Tak se obrací na své kolegy z dalších zemí, jestli by mu nepomohli. Nakonec se k tomu uvolí Santa Klaus, jenomže se nevejde do českých komínů,“ prozrazuje téma knihy.

NAŠE DĚTI SE MAJÍ DOBRĚ

Modrá planeta zase zaznamenává každodenní život dvanácti dětí v různých koutech světa. „Hlavní myšlenkou je, aby malí čtenáři viděli, že ne všem dětem na naší planetě se žije tak dobře a šťastně jako u nás,“ vypráví Mornštajnová. „Například holčička z Keni by ráda chodila do školy – a nemůže. Musí počkat, až si ji někdo adoptuje. Nebo je tam povídání o chlapci z atolu, který se potápí, a on ví, že v dospělosti už na ostrově nebude moci žít,“ prozrazuje Mornštajnová. I když se může zdát, že psaní pro děti je jednoduché, opak je pravdou. „Když sedím nad románem pro dospělé, běžně napíšu dvě stránčky denně, pořád se k textu vracím. U dětských knížek je dobré, že jsou kratší a že můžu popustit uzdu své fantazii, což mě moc baví, ale zase musím hledat informace na internetu, rešeršovat. Když píšu o zvířatech, je třeba si najít, kde ta zvířata žijí a čím

se živí. Teprve když jsem dělala knihu o kapce vody, zjistila jsem, jaký rozdíl je mezi úpravnou a čističkou vody. Takže pořád něco ověřuji,“ říká.

VITÁZKOVÁ DBÁ, ABY JEJÍ DCERY ČETLY

Její pohádku, která byla zařazena do knížky Černobílé pohádky, namluvila na audioknihu Pavla Vitázková. Herečka patří ke generaci, pro kterou byly knihy zásadní duševní potravou. „Když jsem byla malá, neměly jsme my děti žádnou jinou zábavu než četbu. Pokud jsme chtěly prožít nějaký příběh, musely jsme si vzít knížku a někde si zalézt,“ vypráví. Její dcery, kterým je osm a jedenáct let, to už mají jinak. „Koukají se na internet a sociální sítě. Ale já je vedu k tomu, aby četly, to jim neodpouštím,“ říká Vitázková.

Na televizní obrazovce se objevila před časem v seriálu Poslední oběť. Natáčení je pro ni v posledních letech komplikovanou záležitostí, protože bydlí v Brně. „Dříve jsem to dělávala tak, že jsem se na tu dobu, co jsem točila, přestěhovala do Prahy. Ale teď mám dvě holky, takže to už nejde takto praktikovat. Točit kontinuálně třeba nekonečný seriál bych nemohla. Ale mám ráda práci v divadle, mojí domovskou scénou je Městské divadlo Brno,“ říká.

Nejraději vzpomíná na interaktivní projekt Spálený v mé hlavě, který vypráví příběh na pozadí sametové revoluce. „Bylo to strašně dobrodružné i náročné natáčení, protože jsme vždycky došli do určitého bodu, tam se děj zastavil a diváci na internetu rozhodovali, kterou cestou půjdeme dál. Museli jsme mít naučené obě a hraní se nezastavovalo. Točili jsme v brněnské káznici, v historickém objektu a ten film převzala do svého vysílání ČT Art. Bylo to boží, jsem na to moc pyšná. Napsal a režíroval to celé Robert Vrba, tak bych mu chtěla touto cestou vzkázat, že bych s ním ráda znovu něco natočila,“ říká Vitázková, která si navzdory mladistvé vizáži zahrála ve filmu matku třicetileté dcery.

Pavla Vitázková